

VYSOKÁ ŠKOLA EKONOMICKÁ V PRAZE
FAKULTA MEZINÁRODNÍCH VZTAHŮ

Odbor: Športová diplomacia

Propagácia a marketing malých športových odvetví pozitívne ovplyvňujúcich osobnosť
športovca
(semestrálny projekt)

Autor: Mgr. Lucia Kršňáková, PhD.
Vedúci práce: Ing. Petr Král, Ph.D.
Mgr. Dušan Poláček

Abstrakt

Lucia Kršňáková, "Propagácia a marketing malých športových odvetví pozitívne ovplyvňujúcich osobnosť športovca: prípadová štúdia", Vysoká škola Ekonomická, Praha, 2019, C-CZV-SDI Sportovní diplomacie, 30 str., máj 2019.

Moderný päťboj patrí k športom s dlhodobou tradíciou. Založil ho barón Pierre de Coubertin s úmyslom zachovať myšlienku antického päťboja, výchovy všestranného športovca a harmonického rozvoja osobnosti. Tento šport sa po prvý krát predstavil v programe novovekých olympijských hier v Štokholme 1912 a bol určený z dôvodu jeho náročnosti predovšetkým pre vyšších dôstojníkov. Jednotlivé fyzické a technické disciplíny moderného päťboja, ktorý bol atraktívnou súťažou na pokračovanie, sledovala divácka kulisa pozostávajúca z vyššej vrstvy obyvateľstva. Práve od roku 1912 nechýbal ani na jediných olympijských hrách a od olympijských hier v Sydney v roku 2000 je súčasťou programu aj ženská súťaž v modernom päťboji.

Z dôvodu zvýšenia upadajúcej popularity tohto športu sa za posledné roky výrazne zmenili pravidlá. Z päťdňovej súťaže sa stala jednodňová, bola zavedená kvalifikácia v štvorboji pre finálovú súťaž, z malokalibrovej streľby sa postupne prešlo cez vzduchovú až po dnešnú laserovú, boli zavedené rôzne úpravy v jednotlivých disciplínach a to nielen bodové, bolo tiež zavedené spojenie streľby a behu do jednej disciplíny atď.

Vplyvom zmien pravidiel došlo aj k bodovej nevyváženosti jednotlivých disciplín a starší pretekári, ktorí sú prototypmi skúsených technických športovcov sú v štartovom poli zastúpení zriedkavejšie.

Cieľom tejto práce je odpoveď na otázku, akými spôsobmi sa dá moderný päťboj na Slovensku priblížiť širšej verejnosti a získať väčšiu členskú základňu.

Abstract

Lucia Kršňáková, " Promotion and marketing of small sports industries positively influencing the athlete's personality:case study ", University of Economics, Prague, 2019, C-CZV-SDI Sport Diplomacy, 30 p., May 2019.

Modern pentathlon is a sport with a long tradition. It was founded by Baron Pierre de Coubertin with the intention of preserving the idea of an education of a versatile athlete and harmonious personality development. This sport was introduced for the first time in the 1912 Olympic Games in Stockholm and was designed because of its difficulty, especially for senior officers. The individual physical and technical disciplines of the modern pentathlon, which was an attractive contest for continuation, was followed by a viewer of a higher-level audience. Just since 1912, modern pentathlon has not missed the only Olympic Games and since the 2000 Olympic Games in Sydney, there is also a women's contest in modern pentathlon.

Due to the declining popularity of this sport, the rules have changed dramatically in recent years. The five-day competition became one day, the qualification for the final competition was introduced, the small-caliber shooting went through the air to today's laser, various modifications were introduced in the individual disciplines, not only the point, but also a combination of shooting and running into one discipline etc.

Due to changes in the rules, there was also a point unbalance of individual disciplines and older competitors who are prototypes of experienced technical athletes are rarely represented in the starting field.

The aim of this work is to answer the question of how modern pentathlon in Slovakia can be brought closer to the wider public and gain a greater membership base.

Prehlásenie

Prehlasujem, že som semestrálny projekt vypracovala samostatne a uviedla som všetky citácie z prameňov.

V Prahe dňa 5. 5. 2019

.....
podpis študenta

Pod'akovanie

Chcela by som sa pod'akovať všetkým, ktorí mi pomáhali na semestrálnom projekte. Predovšetkým však školiteľom Ing. Petrovi Královi, Ph.D. a Mgr. Dušanovi Poláčkovi za ich cenné rady a odborné vedenie. Moja vďaka patrí rovnako Sándorovi Kármanovi a Istvánovi Gallaiovi za ochotu, spoluprácu a sprostredkované informácie, ktoré boli pre mňa veľmi cenné.

Zoznam skratiek

SZMP – Slovenský zväz moderného päťboja

MÖSZ – Magyar ötusa szövetség

SOV- Slovenský olympijský výbor

KŠZ SR – Konfederácia športových zväzov Slovenskej republiky

SAUŠ – Slovenská asociácia univerzitného športu

UIPM – Union Internationale de Pentathlon Moderne

ECMP – European Confederation of Modern Pentathlon

SMPA – Slovak modern pentathlon Association

MP – moderný päťboj

VV – Výkonný výbor

OH – olympijské hry

tzn. – to znamená

ME – majstrovstvá Európy

MS – majstrovstvá sveta

napr. – napríklad

VŠC Dukla BB – Vojenské športové centrum Dukla Banská Bystrica

OBSAH

Úvod.....	8
1. Metodológia.....	9
2. Teoretické východiská.....	11
3. SZMP a jeho proces fungovania.....	15
4. MÖSZ.....	17
5. Rozhovory	19
6. Možnosti uplatnenia stratégie MÖSZ v podmienkach SZMP.....	25
Záver.....	27
Zoznam citácií.....	29
Príloha 1	30

Úvod

Problematika marketingovej komunikácie v malých športoch je aktuálna a vyžaduje si neustále teoretické a praktické riešenia. Práve pre aktuálnosť som si danú problematiku zvolila na spracovanie semestrálnej práce. Prenikanie prvkov marketingu do športu zaznamenávame v poslednom období aj u nás na Slovensku, hlavne pri väčších, alebo masových športoch, pričom cieľom je ovplyvnenie širokej verejnosti, sponzorov a divákov. Význam marketingu v športe si uvedomujú jednotlivé športové zväzy a aj z tohto dôvodu si na kampane najímajú profesionálne marketingové organizácie.

Moderný päťboj, malý olympijský šport s dlhodobou tradíciou, ktorý rozvíja osobnosť človeka po fyzickej, či mentálnej stránke, začal v poslednom období na Slovensku výrazne zaostávať hlavne z hľadiska členskej základne. Deje sa tak aj napriek tomu, že sa rozrástol o nové disciplíny biathle, triathle a laser run, ktoré sú širšej verejnosti pre nižšie nároky na časovú a finančnú stránku bližšie. Jedným z dôvodov je chýbajúca osveta benefitov multišportu tohto druhu pre človeka, ako aj aktívnejšia činnosť konkurenčných zväzov z hľadiska propagácie a marketingu.

1. Metodológia

Príležitosťou rozhovorov bola študijná cesta, ktorej som sa zúčastnila za účelom získania informácií ohľadom riešenia situácie zvýšenia členskej základne moderného päťboja na Slovensku. Maďarsko vždy patrilo ku krajinám s bohatou členskou základňou v modernom päťboji a za posledných šesť rokov sa im podarilo členskú základňu strojnásobiť. Chcela som prostredníctvom rozhovorov s predstaviteľmi Maďarského zväzu moderného päťboja, ktorí boli tvorcami projektu „Podpory rozvoja mládeže“ v rámci študijnej cesty v Budapešti zistiť tajomstvo úspešného zvyšovania členskej základne moderného päťboja v Maďarsku a pokúsiť sa o uplatnenie niektorých postupov v našich podmienkach.

Individuálnym rozhovorom rozumieme rozhovor aplikovaný v kvalitatívnom výskume. Kozovská a Bašková (2015, str. 9) píše, že sa používa „na začiatku prieskumu, kedy chceme skúmať populáciu, ktorú sme nikdy predtým neskúmali“¹

Pri metóde rozhovoru sa snaží odpovedajúci predať opytujúcemu jeho skúsenosti v závislosti od jeho úprimnosti, ochoty a motivácie opytujúcemu pomôcť. Opytujúci je tiež závislý od vyjadrovacích schopností odpovedajúceho, jazyka a schopnosti dané informácie od odpovedajúceho dekodovať.

Kozovská a Bašková (2015, str. 9) uvádzajú, že „hlbkový rozhovor, tiež nazývaný neformálny alebo pološtruktúrovaný rozhovor, je odlišný od klasického výskumného rozhovoru. Je založený na intenzívnom osobnom kontakte medzi anketérom a respondentom. Rozhovor je neštandardizovaný, prebieha však podľa jednotného scenára. Hlbkový rozhovor trvá 30 – 90 minút.“²

Vzhľadom na charakter semestrálnej práce som si zvolila práve hlbkový, či pološtruktúrovaný typ rozhovoru. V uvedenom type rozhovoru som si dopredu pripravila osnovu otázok, ktorých som sa počas vedenia jednotlivých rozhovorov držala. Hlbkový rozhovor som využila v prípadovej štúdií.

---

¹ KOZOVSKÁ, M., BAŠKOVÁ, R., *Zásady vedeckej práce: modul kvalitatívne metódy výskumu*. s. 9

² KOZOVSKÁ, M., BAŠKOVÁ, R., *Zásady vedeckej práce: modul kvalitatívne metódy výskumu*. s. 9

Výber respondentov som zvolila z hľadiska orientácie v danej problematike, dlhoročných skúseností a praxe v prostredí moderného päťboja:

Kárman Sándor, športový špecialista a člen výkonného výboru Maďarského zväzu moderného päťboja

Gallai István, riaditeľ programu pre rozvoj mládeže a generálny sekretár Maďarského zväzu moderného päťboja

Dušan Poláček st., generálny sekretár a športový riaditeľ Slovenského zväzu moderného päťboja

Dušan Poláček ml., predseda Slovenského zväzu moderného päťboja

Dr. Vladimír Miller, bývalý podpredseda SOV, bývalý dlhoročný predseda Slovenského zväzu moderného päťboja, technický delegát UIPM, člen výkonného výboru SZMP.

2. Teoretické východiská

Šport ovplyvňuje zásadným spôsobom život človeka, sociálne a kultúrne dimenzie spoločnosti.

Šport, ktorý vyrástol z hry ako zábavnej, pre radosť, potešenie a oddych vykonávanej činnosti, ako špecifický druh aktivity, v ktorej sa človek prejavuje predovšetkým prostredníctvom pohybu, sa stal sociálnym fenoménom, ktorý svojím obsahom, rozsahom a dôsledkami ďaleko presahuje pohybové aktivity človeka.

Autori Hobza a Rektoričik definujú šport ako: „*rekreačnú fyzickú aktivitu, ktorá tvorí časť voľného času a môže sa stať aj profesiou jedinca.*“³

Úlohou športu je pozitívne ovplyvňovanie fyzického a duševného zdravia, telesného, funkčného a pohybového vývinu, intelektuálnych, morálnych a ďalších vlastností osobnosti. Základom existencie a fungovania športu všeobecne vo svete i u nás je záujem ľudí o športovanie, súťaženie a združovanie sa.

Čáslavová vo svojej publikácii hovorí aj o významnom vzťahu športu a médií. Športové podujatia sa využívajú aj na propagáciu krajiny, zdravého životného štýlu, myšlienky olympizmu, ale môže byť aj zneužitá na rôzne výtržnosti, či prejavy rasizmu. Rozvoj športu prináša aj jeho komercializáciu. Šport sa využíva na zabezpečenie zisku, na jednej strane prináša prospech pre šport, do ktorého prúdi na rozvoj viac prostriedkov, sleduje ho viac divákov, na druhej strane ho často negatívne ovplyvňuje. Ako príklad možno uviesť stávkovanie, ovplyvňovanie výsledkov, ale aj prispôbovanie pravidiel tak, aby viac vyhovovali médiám, najmä televízii, tiež možno uviesť napr. zmeny v programe olympijských hier a iných významných súťaží tak, aby čas prenosu bol vyhovujúci pre krajiny s najväčšou sledovanosťou.⁴

Pojem marketing sa objavil začiatkom 20. storočia a predstavuje súhrn činností vykonávaných v rámci svojej organizácie alebo trhu.

---

³ HOBZA, V., REKTOŘÍK, J. 2006. *Základy ekonomie sportu*. s. 21

⁴ ČÁSLAVOVÁ, E. 2009. *Management a marketing sportu*. s. 32

Podľa Foreta (2012, s. 8) marketing predstavuje „*súhrn nástrojov a postupov, s ktorých pomocou sa snažíme zvýšiť pravdepodobnosť uspieť na trhu a dosiahnuť na ňom svoje ciele.*“⁵

Definícií marketingu existuje niekoľko, vo všeobecnosti možno konštatovať, že každá z nich sa snaží poukázať a zdôrazniť spravidla tú istú stránku marketingu. Vo všeobecnosti možno zhrnúť definície marketingu nasledovne:

- *system podnikateľskej činnosti*
- *je komplex vzájomne prepojených prvkov obchodnej aktivity*
- *filozofia podnikania*
- *proces bilancie ponuky a dopytu, prípadne komplexná ekonomická činnosť vo sfére trhu.*⁶

Marketing je podnikateľským spôsobom myslenia aj konania. Funkciu marketingu tvoria tri kľúčové komponenty, ktorými sú:

- marketingový mix – dôležité interné prvky a časti, ktoré realizujú marketingový program podniku,
- trhové sily – to sú príležitosti alebo hrozby, ktoré vplyvajú na marketingové činnosti podniku,
- zlad'ovací proces – strategický a riadiaci proces, ktorého cieľom je harmonizácia marketingového mixu a internej politiky s trhovými silami.⁷

Až do roku 1989 bol na Slovensku šport zameraný centrálnie ako celonárodný projekt, po novembri v roku 1989 však začína demokratizácia štruktúr športových organizácii a ich decentralizácie, s čím sa spája problematika financovania športu. Za dôležité považujem poznamenať, že získavanie prostriedkov sa spája s vynaložením určitej snahy a úsilia, preto aj športové organizácie potrebujú schopných manažérov, ktorí sa špecializujú na získavanie finančných a nefinančných prostriedkov.

„Športový marketing pozostáva zo všetkých aktivít navrhnutých na naplnenie potrieb a prianí spotrebiteľov športu prostredníctvom procesu výmeny. Športový marketing sa rozvinul do dvoch hlavných zameraní: marketing športových produktov a služieb priamo pre

---

⁵ FORET, M. 2012. *Marketing pro začátečníky*. s. 8

⁶ KASPER, H. a kol. 2008. *Service marketing management*. s.76

⁷ KOTLER, P. –ARMSTRONG, G. 2007. *Marketing*. s. 64.

*spotrebiteľov a marketing iných spotrebných a priemyselných produktov alebo služieb cez využitie športovej organizácie.*⁸

Športový marketing sa spája s rozhodnutím marketérov, aký produkt, za akú cenu, pre aký cieľový trh a akým spôsobom budú ponúkať. Kombinácia správnych nástrojov by mala byť vyvážená, aby nebol predávaný nekvalitný produkt s perfektnou propagáciou a úplne nesprávnemu cieľovému trhu. V odbornej literatúre sa autori zhodujú na členení marketingového mixu tzv. 4P - product, price, place, promotion. Pri športovom marketingu je však možné pripojiť aj ďalšie 3, a to people, process a presentation - ľudia, proces a prezentácia.

Práve prezentáciu zvláda konkurencia moderného päťboja, pod ktorou myslím konkurenčné športy, hlavne tie, z ktorých moderný päťboj pozostáva na vyššej úrovni, pričom vedia lepšie poukázať na benefity ich športu pre človeka, či cieľovú skupinu.

Sám Aristoteles kedysi propagoval päťboj nasledovne:

„Kto má rýchle či vytrvalé nohy je bežec.

Kto má silu, čo zovrie súpera, je zápasník a kto vie zasiahnuť súpera mocným úderom, je boxer. Kto dokáže oboje spojiť, je pankratista.

Kto je však vo všetkom majster, súťaží v päťboji.“

Moderný päťboj, podobne ako mnohé športy sa z hľadiska dramatickosti súťaže a diváckej atraktivity prispôboval požiadavkám doby a menil svoje pravidlá. Nikdy však nezmenil päť disciplín, z ktorých sa od svojho vzniku skladá. Bodová nevyváženosť jednotlivých disciplín má v súčasnosti za následok to, že pretekári, ktorí medzi päťbojármi vynikali v momentálne bodovo podhodnotených disciplínach, demotivovane opúšťajú štartové pole.

Mnohí nádejní päťbojári nezriedka končia ako plavci, šermiari, streľci a bežci špecialisti. V ojedinelých prípadoch došlo k správnej voľbe, no vo väčšine prípadov sa moderný päťbojár, ktorý mal pred sebou úspešnú budúcnosť na základe vyrovnanosti a nadpriemernej výkonnosti v piatich rôznych disciplínach, medzi špecialistami nepresadí a zapadne do priemeru.

Benefity moderného päťboja, oproti konkurenčným športom, ktoré disponujú zďaleka väčšou členskou základňou spočívajú, ako sa už vyššie spomínalo v jeho harmonickom rozvoji osobnosti po telesnej aj duševnej stránke.

---

⁸ MULLIN, J. B., HARDY, S., SUTTON, A., W. 2007. *Sport marketing*. s. 11

Plávanie na 200 m voľným spôsobom vyžaduje rýchlosť, silu a koordináciu. Šerm kordom vyžaduje kreativitu, predvídavosť a agresivitu. Jazda na koni vyžaduje empatiu, prispôsobivosť a skúsenosti. Strelba vyžaduje koncentráciu, sebaovládanie a jemnú motoriku. Cezpoľný beh vyžaduje vytrvalosť, odolnosť a vôľu.

Stratégiu mentálnej prípravy elitných moderných päťbojárov sa venoval Bertollo (2009), ktorý vyšetril rozsah stratégií prípravy a reakcií pre zvládnutie situácií, ktoré moderní päťbojári prejavili za obdobie pred pretekom, počas neho a po preteku.

„Úspešnejší moderní päťbojári preukazovali profil väčšieho pozitívneho mentálneho zdravia, boli typickí väčšou rýznosťou a nižším množstvom negatívnych duševných stavov ako sú napätie, depresia, hnev, únava a zmätenie.“⁹

Kršňáková (2013) pri výskume vplyvu dlhoročnej prípravy v modernom päťboji na formovanie osobnostných charakteristík športovcov zistila, že *„reprezentanti v modernom päťboji, či už v experimentálnom alebo kontrolnom súbore, disponovali emocionálnou stabilitou, optimizmom, dobrou pohodou a ambicióznym správaním. Tiež sa u pretekárov vyskytla v teste agresivity aj zvýšená alebo hraničná hodnota váženého skóre v určitých položkách tohto testu. Určitá dávka agresivity a bojovnosti je v disciplíne šerm kordom neodmysliteľnou súčasťou.“¹⁰*

Moderný päťbojár sa tak stáva komplexne rozvinutou osobnosťou a nadobudnuté schopnosti a zručnosti počas jeho športovej kariéry sa stávajú veľkými oporami v jeho každodennom živote, študijnej, či pracovnej kariére.

---

⁹ BERTOLLO, M. 2009. *Mental preparation strategies of elite modern pentathletes.*

¹⁰ KRŠŇÁKOVÁ, L. 2013. *Vplyv dlhoročnej športovej prípravy na formovanie osobnostných charakteristík športovcov*

3. SZMP a jeho proces fungovania

Podľa stanov SZMP, je športovou organizáciou, do ktorej sa dobrovoľne združujú oddiely a kluby moderného päťboja, štvorboja, trojboja, dvojboja, biathle, triathle, laser run a jednotlivci zaujímaví sa o moderný päťboja v SR.

SZMP vznikol 1.1.1993 a je jediným predstaviteľom moderného päťboja v SR. Od roku 1993 je členom SOV, KŠZ SR, SAUŠ a členom UIPM, ECMP ako Slovak modern pentathlon Association (SMPA).

SZMP zabezpečuje:

- medzinárodné stretnutia a iné významné podujatia na území SR,
- medzinárodné športové styky v SR a koordinuje medzinárodné styky oddielov moderného päťboja. Na základe žiadosti udeľuje technický súhlas so štartom oddielov a klubov v zahraničí,
- kontrolu a riadenie slovenskej reprezentácie
- spracovanie svojho rozpočtu a priebežne kontroluje jeho plnenie. Vlastnou aktívnou činnosťou sa snaží získať finančné a materiálne prostriedky na zabezpečenie moderného päťboja v SR,
- stará sa o svoju propagáciu a popularizáciu moderného päťboja v prostriedkoch masovej informácie,
- uplatňuje požiadavky a záujmy pri výstavbe telovýchovných zariadení a ich vybavenia z hľadiska potrieb moderného päťboja,
- zabezpečuje registráciu športovcov a vedie evidenciu a štatistiku hnutia moderného päťboja v SR.¹¹

Rada SZMP sa volí na štvorročné funkčné obdobie. Skladá sa z 5 – 8 členov, z ktorých musí byť jeden pretekármi zvolený zástupca pretekárov. Predseda riadi činnosť SZMP medzi zasadnutiami Rady SZMP prostredníctvom sekretariátu SZMP, ktorý pracuje pod vedením generálneho sekretára SZMP. SZMP navonok zastupuje predseda, alebo iný, písomne poverený člen Rady SZMP v rozsahu písomného poverenia schváleného Radou SZMP.

Členskú základňu SZMP tvorí 10 klubov a celkový počet 317 členov. Funkcionárov je 41, aktívnych športovcov k 30.6.2017 bolo evidovaných 276, pretekárov do 18 rokov 239 a do 23 rokov 251.

---

¹¹SLOVENSKÝ ZVÄZ MODERNÉHO PÄŤBOJA. 2017. Stanovy

Reprezentačné družstvo seniorov tvorí v roku 2019 jeden pretekár a jedna pretekárka z čoho je pretekárka zároveň aj jedinou reprezentantkou juniorského družstva. Družstvo mladších juniorov tvorí 6 pretekárov a talentovanú mládež 24 pretekárov.

Na Slovensku vytvára zázemie nadaným mládežníckym pretekárom a reprezentantom rezortné stredisko VŠC Dukla Banská Bystrica, ktoré im prispieva na športovú prípravu a zabezpečuje regeneráciu. Momentálne VŠC Dukla Banská Bystrica zastrešuje troch pretekárov moderného päťboja, ktorý spadá pod športové oddelenie "rôzne" spolu s ďalšími športami.

SZMP komunikuje s verejnosťou hlavne prostredníctvom vlastnej webovej stránky, ktorá poskytuje informácie o výsledkoch z domácich a medzinárodných podujatí, kontaktné informácie, informácie ohľadom členstva a registrácie, kalendár podujatí, históriu moderného päťboja, zloženie reprezentačných družstiev, antidopingové informácie, dokumenty ktoré je povinné zverejňovať a dotácie Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky. Pretekári sa na klubovej úrovni zúčastňujú verejných akcií, kde propagujú šport moderný päťboj, ako aj klub, ktorého sú členmi. Nezriedka sú medzi akciami aj charitatívne akcie, z ktorých výťažok putuje zväčša usporiadateľskej organizácii. Na klubovej úrovni sa organizujú denné a pobytové tábory pre deti, ktoré zábavnou formou predstavujú jednotlivé disciplíny moderného päťboja, ktorým sa deti počas pobytu v tábore venujú a nabádajú ich k zotrvaní pri športe. Aktívnejšie kluby SZMP, ktoré majú najväčšiu členskú základňu z pohľadu mládeže organizujú plavecké výcviky pre základné školy, kde dávajú rodičom detí z predpokladom na moderný päťboj informácie o možnosti rozvoja talentu ich dieťaťa v ďalšom pokračovaní v športovej príprave.

Z pohľadu mediálnej komunikácie SZMP propaguje výraznejšie výsledky z medzinárodných podujatí prostredníctvom SITA a TASR. Občas sa články z domácich súťaží a tréningovej prípravy mládeže ocitnú v regionálnych novinách a na portáloch regionálneho spravodajstva.

Absentuje outdoorová komunikácia a banery SZMP počas vyhlasovania výsledkov organizovaných zväzom. Nie sú vyšpecifikované podmienky pre sponzorov a tiež absentujú ponuky sponzorstva či partnerstva so základnými školami.

4. MÖSZ

Moderný päťboj je v Maďarsku považovaný za národný šport, v ktorom Maďari dlhodobo dosahujú výrazné úspechy na medzinárodnej úrovni. Získali množstvo medailí z olympijských hier, majstrovstiev sveta, majstrovstiev Európy, juniorských aj dorasteneckých vrcholných podujatí. Povedomie širokej verejnosti o modernom päťboji je vysoké a reprezentantov tohto športu v krajine považujú za národných hrdinov.

Každoročne sú organizátormi jedného z piatich kôl svetového pohára pre mužskú aj ženskú kategóriu, veľkých medzinárodných halových pretekov, medzinárodných majstrovstiev Maďarska pre kategórie seniorov, juniorov a dorastu.

V roku 2013 vláda v Maďarsku začala dotovať športy na základe popularity, členskej základne, úspechov a toho či sú olympijské, alebo nie v troch skupinách. V prvej skupine sú najdotovanejšie „špeciálne športy“ (napr. futbal, hádzaná atď.), ktorých je 10.

V druhej skupine sú úspešné olympijské športy medzi ktorými je aj moderný päťboj a v tretej skupine sú najmenej dotované športy.

Po 31.12.2019 bude vláda v Maďarsku dotácie jednotlivých zväzov opätovne prehodnocovať. V roku 2013 tvorilo členskú základňu maďarského moderného päťboja približne 500 členov, v roku 2015 sa zdvojnásobila a v roku 2019 ju tvorí 1500 členov a 30 športových klubov združených v Maďarskom zväze moderného päťboja.

Maďarsko disponuje veľkým počtom kvalitných plaveckých trénerov, ktorí pôsobia v modernom päťboji. V prípravkách plávania organizujú preteky v plávaní a behu, kde je bodovo viac ohodnotená bežecká disciplína a deti s väčším predpokladom na multišport sa tak začínajú selektovať od vyslovených špecialistov vo veku do 10 rokov.

Dovtedy ešte samotné výsledky detí pre zväz nie sú dôležité, deti motivujú, aby sa športom bavili a získali k nemu pozitívny vzťah. Oceňujú ich úsilie na súťažiach účastníckymi medailami a motivujú ich aby pri športe zotrvali.

V minulých rokoch sa Maďari v modernom päťboji stretávali s problémom v kategórii U17, kedy už sú výsledky dôležité z hľadiska hodnotenia zväzu. V tejto kategórii dochádzalo k výraznejšiemu úbytku pretekárov. Pretekári často dávali v tomto kritickom veku prednosť štúdiu, či osobnému životu.

Program pre túto kategóriu spočíval v osвете výhod športovca v štúdiu, či spoločnosti. Momentálne sa podarilo aj kategóriu U17 podchytiť a situáciu zlepšiť aj vďaka štipendiám na školách, ktoré môžu úspešní študujúci športovci získať a sú pre nich zaujímavou motiváciou.

Problém aktuálne vidia v nedostatku vyškolených trénerov, nakoľko sa základňa strojnásobila a tiež aj v nedostatku zväzových koní pre kategóriu U17, ktorá sa už potrebuje aktívnejšie venovať jazdeckej disciplíne. V roku 2015 mali 15 zväzových koní a v súčasnosti ich majú 24, ale aj tak je ich počet nedostačujúci.

Chválili si podporu vlády a v budúcnosti plánujú zaviesť do povinnej telesnej výchovy laser run (beh spojený so streľbou) o ktorý je v krajine na promo akciách a školských súťažiach veľký záujem a je tiež súčasťou moderného päťboja. Úspešní reprezentanti sa zúčastňujú promo akcií, motivujú mládež a pomáhajú získavať pre Maďarský päťboj ďalších ich úspešných nasledovníkov.

Okrem podpory vlády má Maďarský zväz moderného päťboja 19 partnerov a sponzorov medzi ktorých patria napríklad: NU SKIN, Ford Petrányi, Decathlon, Hotel Aquamarin, Sportivo, Adidas, Miele, PBT Fencing, Peridot Aqua Cardsys, BSERVER, kvetinárstvo Brandt a ďalší.

5. Rozhovory

Dohodla som si dopredu stretnutia s respondentmi, ktorí zastávajú významné pozície a majú za sebou dlhoročnú prax a skúsenosti v prostredí moderného päťboja. K pološtruktúrovaným rozhovorom s nimi som si dopredu pripravila osnovu pozostávajúcu z otázok:

- Čo je najväčším prínosom pre rozvoj členskej základne v modernom päťboji vo vašej krajine za posledné roky a kde vidíte slabé miesta?
- Akým aktivitám pre rozvoj moderného päťboja vo vašej krajine ste sa venovali v minulosti, akým sa plánujete venovať v budúcnosti a prečo?
- Ako vnímate konkurenčné športy a ako sa vám s nimi darí v boji o atívnych členov?

Rozhovor Kárman Sándor, športový špecialista a člen výkonného výboru Maďarského zväzu moderného päťboja, 10. 03. 2019, Budapešť

Na konkrétnych príkladoch poukázal na prínosy finančnej podpory vlády v Maďarsku na rozvoj členskej základne v modernom päťboji. Navýšenie finančných prostriedkov pre moderný päťboj bolo kľúčovým faktorom, ktorý podmienil aktuálny stav členskej základne, ktorý bol v roku 2013 500 členov a v roku 2019 je 1500 členov. Od objemu finančných prostriedkov a ich rozdelenia záviselo naplnenie cieľov a úloh vyplývajúcich z programu podpory rozvoja mládeže. So získaním štedrejších dotácií sa spája aj úspešne nastavený marketing zväzu. S prudkým nárastom členskej základne úzko súvisí momentálny nedostatok kvalifikovaných trénerov, čo sa vidí byť dočasne slabým miestom.

V minulosti sa venovali organizovaniu pretekov v modernom dvojboji, trojboji a štvorboji pre mládež, medzinárodných halových aj otvorených Majstrovstiev Maďarska v modernom päťboji, každoročne organizovaniu Svetového pohára pre mužov a ženy a organizovaniu Majstrovstiev Európy a sveta pre kategórie juniorov a seniorov v modernom päťboji, podľa zvolenia UIPM. Okrem významných medzinárodných a domácich súťaží ponúkali dvakrát ročne možnosť tréningových kempov pre reprezentácie krajín UIPM, ktoré si mohli v olympijskom tréningovom centre v Tate zatrénovať spolu s Maďarskou reprezentáciou, buď pred významnými podujatiami, alebo v čase hrubej prípravy.

V súčasnosti k aktivitám minulých rokov pridali ligu Laser runu (spojená disciplína behu so strelbou s laserovej pištole, ktorá je súčasťou moderného päťboja) na školách a verejné preteky v Laser rune. Od 5. – 9. septembra 2019 budú hostiť po prvý krát Majstrovstvá sveta v Laser rune pre všetky kategórie, čo bude dokonalou príležitosťou pre propagáciu moderného päťboja. Pripravujú tiež program zavedenia Laser runu do osnov

telesnej výchovy na školách. Ako dôvod, prečo venujú toľko energie rozvoju neolympijskej disciplíny moderného päťboja Laser run uviedol, že si táto disciplína získala obľubu u širokej verejnosti, ktorá rozširuje členskú základňu Maďarského zväzu moderného päťboja. Štartovné pre členov zväzu činí polovičnú čiastku oproti nečlenom a tak si nadšenci, ktorých táto disciplína oslovila vybaví z finančného hľadiska členstvo vo zväze. Práve aj členská základňa zväzu je jedným z kritérií udeľovania dotácií vlády a tak si zväz dokáže finančne prilepšiť bez výraznejšej potreby kvalifikovaných trénerov. Na moju doplňujúcu otázku, či vedia materiálne pokryť na verejných pretekoch laserové pištole a terče odpovedal, že majú dostatok zväzových zbraní určených pre verejné preteky a tiež sa im podarilo vybaviť na základe projektu rozvoja Laser runu v Maďarsku aj zbrane z UIPM.

Aktivitu konkurenčných športov považuje za „zdravú“ a za benefit aktivity konkurenčných športov uviedol motiváciu pre Maďarský zväz moderného päťboja vymýšľať stále nové možnosti napredovania.

Gallai István, riaditeľ programu pre rozvoj mládeže a generálny sekretár Maďarského zväzu moderného päťboja, 11.3.2019, Budapešť

Gallai István pri našom rozhovore potvrdil podporu vlády, nedostatok kvalifikovaných trénerov, ako aj aktivity okolo Laser runu. Mal obdobné názory na taktické kroky Maďarského zväzu moderného päťboja, ako kandidát Kárman Sándor. Rozviedol však v rozhovore aj problematiku ďalšieho kritéria udeľovania dotácií vlády, ktorou je výslednosť na podujatiach. Tá je hodnotená v olympijskej disciplíne moderný päťboj od kategórie U17 v ktorej sa berú do úvahy výsledky z Majstrovstiev Európy, Majstrovstiev sveta a olympijských hier. Problémom minulých rokov bolo zanechávanie kariéry moderného päťbojára práve pred vstupom do kategórie ktorá bola podstatná. Z päťbojárov sa stávali bývalí päťbojári, dávajúci prednosť štúdiu a osobnému životu. Túto neuspokojivú situáciu bolo potrebné riešiť duálnym vzdelávaním a štipendiami na školách predstavujúcich motiváciu pre nádejných päťbojárov, venovať sa športu naďalej. Osvetou výhod športovca v štúdiu a spoločnosti sa podarilo zastaviť výrazné straty pretekárov hodnotených výsledkov z hľadiska udeľovania dotácií.

Z materiálneho hľadiska uviedol v rozhovore problém športovej prípravy reprezentantov moderného päťboja v jazdeckej disciplíne. Pre nedostačujúci počet zväzových koní podľa neho nemajú vytvorené adekvátne podmienky mladší pretekári reprezentačného B, ktorí sa musia prispôbovať príprave a využívaniu zväzových koní reprezentáciou A. Práve juniori sa potrebujú venovať jazdeckej disciplíne častejšie, aby získali potrebné zručnosti z hľadiska

úspešnosti na pretekoch a eliminovali možnosť zranení spôsobených nedostatočnou schopnosťou vedenia koňa. Počet zväzových koní sa síce podarilo navýšiť na súčasných 24 avšak ich počet je stále nedostačujúci.

Optimisticky István pochválil podporu vlády a vyslovil nádej, že sa veci v blízkej budúcnosti vďaka projektom a aktivitám zväzu dajú do poriadku.

Dušan Poláček st., generálny sekretár a športový riaditeľ Slovenského zväzu moderného päťboja, 28.3.2019, Bratislava

V rozhovore s generálnym sekretárom SZMP, ktorý je zároveň aj športovým riaditeľom SZMP a v minulosti bol úspešným reprezentantom Československa v modernom päťboji, som ako členka VV SZMP bola zvedavá na jeho názor a návrhy riešení v súvislosti s problematikou členskej základne MP na Slovensku.

Podľa neho je najväčším prínosom pre rozvoj členskej základne MP na Slovensku systematická práca s mládežou do 23 rokov v dvoch súkromných kluboch. Tieto dva kluby dostali podporu SZMP a každoročne pre SZMP produkujú nových členov a reprezentantov Slovenska v kategórii mladších juniorov. Podarilo sa tak vytvoriť nové reprezentačné družstvo v tejto kategórii a navyše pripraviť týchto úplne nových pretekárov aj na štart na medzinárodnom podujatí.

Za dlhoročný a stále pretrvávajúci problém považuje prechod pretekárov z nižších vekových kategórií do seniorskej reprezentácie. Ich výkonnosť je pri prechode do elitnej kategórie nedostačujúca, s čím úzko súvisí strata ich motivácie pokračovať, nakoľko výsledky nie sú pre nich uspokojivé.

V minulosti SZMP organizoval a stále organizujeme raz ročne Majstrovstvá Slovenska pre všetky vekové kategórie, ktoré sú dvoj dňovými pretekmi pre kategórie juniorov a seniorov a ostatné vekové kategórie majú súťaž jedno dňovú. Ďalej SZMP v spolupráci s jednotlivými klubmi organizovali a stále organizujú preteky Slovenského pohára pozostávajúceho zo štyroch kôl a záverečného finále. Vyššie spomenuté súťaže sú len pre registrovaných členov SZMP.

Ďalšou pravidelnou súťažou na podnet UIPM sa od roku 2013 stali preteky Open biathle, ktoré centrálnne zabezpečuje SZMP a zosumarizované výsledky zasiela UIPM. Súťaž pozostáva z troch kôl, otvorených pre registrovaných aj neregistrovaných záujemcov o moderný päťboj. Táto súťaž pre SZMP slúži aj ako propagačné, či náborové podujatie.

V budúcnosti plánuje SZMP organizovať propagačné a náborové podujatia prostredníctvom verejných pretekov Laser run. Prebehli už aj jednanie so Zdravotníckou

Univerzitou v Banskej Bystrici, ktorá súhlasila s organizovaním súťaže v Laser run pre študentov školy.

Konkurenčné športy sú v súvislosti s náročnosťou moderného päťboja v lepšej pozícii, čo sa týka boja o aktívnych členov. Moderný päťbojár dozrievajú vo veku 25 – 28 rokov, čo je neskôr, ako pri iných športových odvetviach. SZMP často prichádza o talentovaných pretekárov, ktorí z netrpezlivosti prechádzajú k inému športovému odvetviu.

Dušan Poláček ml., predseda Slovenského zväzu moderného päťboja, 2.4.2019, Banská Bystrica

Dušan Poláček ml. je popri funkcii predsedu SZMP aj reprezentačným trénerom seniorov, trénerom mládeže rezortného strediska VŠC Dukla BB, v minulosti bol dočasným riaditeľom rezortného strediska VŠC Dukla BB a tiež aj reprezentant v modernom päťboji.

Poláček ml. uviedol za najväčší prínos pre rozvoj členskej základne SZMP zhodne s generálnym sekretárom Dušanom Poláčkom st. činnosť súkromných klubov, ktorá pozdvihla členskú základňu, ako aj výslednosť pretekárov na mládežníckych medzinárodných, či domácich súťažiach. Rovnako tak podľa neho aj preteky Open biathle priniesli slovenskému modernému päťboju nových zaujímavých členov z pohľadu členskej základne, či výkonnosti.

Za negatívnu skutočnosť považuje pretrvávanie systému hodnotenia výsledkov pre výpočet štátnej dotácie, v ktorom sa nezohľadňuje skutočnosť zložitosti kvalifikácie pre niektoré športy, medzi ktoré patrí aj moderný päťboj. Napríklad na OH sa môže kvalifikovať len 36 pretekárov podľa tvrdého kľúča tzn. prví štyria pretekári z ME, osem najlepších z MS, ďalšie povinné kvóty majú jednotlivé kontinenty a olympijské štartové pole sa napokon v závislosti od skutočnosti, že môžu štartovať len dvaja pretekári z jednej krajiny doplní ešte o najlepších zo svetového rankingu. Tým, že sa počítajú len výsledky z vrcholných podujatí nastáva situácia, že moderný päťboj z takéhoto podujatia výsledok nemá na rozdiel od športov, ktoré majú jednoduchšiu kvalifikáciu a ich pretekári môžu štartovať na povolenie štartu, či splnenie limitu národného zväzu.

Z aktivít SZMP v minulosti vyzdvihol organizáciu Majstrovstiev sveta juniorov v Banskej Bystrici v roku 1997, ako aj každoročne sa konajúce významné medzinárodné podujatie v modernom päťboji mužov Memoriál Juraja Ondra, ktoré bolo zaradené do medzinárodného kalendára UIPM. Tiež SZMP dostal od UIPM možnosť zorganizovať medzinárodné preteky Olympijských nádejí v roku 2010 v Banskej Bystrici pre dorastenecké kategórie.

V budúcnosti uvažuje o kandidatúre SZMP na organizácii Majstrovstiev sveta v Laser rune, ktorý by mohol otvoriť dvere širšej verejnosti do sveta moderného päťboja, pomôcť tak zvýšiť povedomie, či členskú základňu tohto športu.

Konkurenčné športy majú podľa Dušana Poláčka ml. isté výhody v boji o aktívnych členov aj v súvislosti s tým, že angažovaní tréneri „špecialisti“ si z moderného päťboja sťahujú pretekárov, ktorí vynikajú v ich disciplíne. V skutočnosti však vynikajú len medzi modernými päťbojarmi, či už v Európe, alebo vo svete, no v svetovej konkurencii medzi špecialistami neznamenajú nič. Pre trénerov „špecialistov“ však mnohokrát stačí, že pretekár, ktorého z moderného päťboja stiahnu k špecialistom má možnosť získať medaile na národných šampionátoch, čo sa paradoxne javí ako motivujúce a dostačujúce.

Dr. Vladimír Miller, bývalý podpredseda SOV, bývalý dlhoročný predseda Slovenského zväzu moderného päťboja, technický delegát UIPM, člen výkonného výboru SZMP, 28.3.2019, Bratislava

Dr. Vladimír Miller, ktorý ako technický delegát UIPM robí pre slovenský moderný päťboj významnú spojku s tým svetovým označil za najväčší prínos jeho diplomatickú aktivitu, keď spolu s generálnym sekretárom Dušanom Poláčkom st. v roku 2010 získali voľnú kartu na I. OH mládeže v Singapure pre pretekárku Slovenska. To čo sa dovtedy nepodarilo seniorom (účasť slovenského pretekára na OH), podarilo sa toho roku v mládežníckej kategórii, keď malo Slovensko dvojnásobné olympijské zastúpenie. Po tomto úspechu sa pre SZMP podarilo navýšiť dotácie vlády, motivovať a vytvoriť podmienky množstvu ďalších mladých športovcov, z ktorých sa následne stali úspešní reprezentanti v mládežníckych kategóriách. Z generácie ovplyvnenej olympijským úspechom zotrvali pri modernom päťboji tiež aktuálni seniorský reprezentanti Slovenska.

Za negatívum posledného obdobia uviedol zmeny pravidiel, ktoré vyvolali veľké finančné náklady v materiálnom vybavení športovcov a problémy adaptovania sa na nové pravidlá zo strany starších skúsenejších pretekárov, ktorí sa v tom období rozhodli aktívnu kariéru ukončiť.

Podobne, ako predseda SZMP Dušan Poláček ml. a generálny sekretár SZMP Dušan Poláček st. aj Dr. Vladimír Miller uviedol pri aktivitách pre rozvoj moderného päťboja na Slovensku v minulosti už spomínané významné domáce, medzinárodné a vrcholné podujatia organizované SZMP.

Budúcnosť vidí v oblasti rozvoja práce s mládežou a s tým spojeným organizovaním sústreďení pre deti a mládež v letných mesiacoch. Tiež považuje za dôležité urobiť prieskum

v kluboch ohľadom záujmu o moderný päťboj a o prácu s mládežou. Jeho ideou je rozšíriť Slovenský pohár o štafetové súťaže rodičov s deťmi a pri každom kole Slovenského pohára propagovať moderný päťboj formou možnosti vyskúšať si niektoré disciplíny moderného päťboja. V oblasti propagácie moderného päťboja si predstavuje v budúcnosti upevniť kontakty v regionálnych médiách a v RTVS a tiež pripraviť propagáciu práce s mládežou pre už existujúce relácie o mládežníckom športe. V myšlienke sprístupnenia propagačných materiálov a videí z dielne SZMP pre širokú verejnosť v rámci akcií ako napr. MDD, Naučme deti športovať, či Deň otvorených dverí VŠC Dukla BB vyjadril možnosti, ako byť videný, dostať sa do povedomia a vzbudiť záujem o moderný päťboj aj medzi nič netušiacimi ľuďmi.

Pri otázke konkurenčných športov a boji o aktívnych členov uviedol zaujímavý fakt, v ktorom konkrétne uviedol mená bývalých päťbojárov, ktorých moderný päťboj vychoval pre iné športové odvetvia. Nie športovci, ktorý sa nevedeli uchytiť v jednotlivých športoch z ktorých pozostáva moderný päťboj prichádzali, bolo tomu presne naopak. Podľa skúseností z minulosti uviedol, že ak niečo prišlo z iného športu do moderného päťboja, boli to plavci.

6. Možnosti uplatnenia stratégie MÖSZ v podmienkach SZMP

S prihliadnutím na postavenie moderného v päťboja v Maďarsku v súvislosti s minulými a súčasnými úspechmi pretekárov na vrcholných podujatiach, propagáciou a organizáciou vrcholných podujatí (viď príloha 1), je pre SZMP dôležité vytvoriť si lepšiu štartovú pozíciu.

Za čias mojej aktívnej kariéry som dostávala často otázku, akému športu sa venujem, na čo som odpovedala modernému päťboju. Veľká väčšina opytujúcich mi vzápätí položila aj druhú otázku, a to je čo? Postupne som si na Slovensku zvykla na to, že ľudia vôbec nevedia, čo je moderný päťboj vôbec za šport a aké disciplíny sú jeho súčasťou.

Ako reprezentantka Slovenska som pred dôležitým vrcholným podujatím využila možnosť prípravy v maďarskej Tate, kde sa nachádza olympijské tréningové centrum. Tam som sa tiež dala do reči s personálom centra a pri zistení personálu, že som moderná päťbojarka som sa cítila ako pretekárka najväženejšieho športu na svete. Vysvetľovať čo je moderný päťboj v Maďarsku po celú dobu môjho pobytu v krajine nebolo potrebné.

Dôležitým faktorom pre rozvoj moderného päťboja na Slovensku aj v Maďarsku je objem finančných prostriedkov, od čoho závisí následné plnenie plánovaných úloh, cieľov a programov v oblasti rozvoja športu. Hlavným zdrojom sú pre obe krajiny dotácie vlády, na Slovensku Ministerstva školstva prostredníctvom štátnej starostlivosti o šport. Tieto dotácie sú v oboch krajinách poskytované na princípe rozpočtovania s uplatnením najmä kritérií diváckej atraktivity, početnosti členskej základne a výsledkov z vrcholných podujatí štátnej reprezentácie juniorov a seniorov.

Ďalším dôležitým zdrojom získania financií na činnosť zväzu, či organizáciu významných podujatí sú sponzori. Kým Maďarský zväz moderného päťboja ich má aktuálne 19, Slovenský zväz moderného päťboja sponzorov prakticky nemá. Sponzoring sa stal významným nástrojom integrovanej marketingovej komunikácie športových organizácií všade vo svete, preto je zásadnou chybou, že sa SZMP tejto oblasti doposiaľ aktívne nevenoval. Bude preto potrebným krokom navrhnúť na Rade SZMP vypracovanie ponuky sponzorstva na jednotlivých podujatiach zväzu s odselektovanými cenami reklamného plnenia. Podľa toho by bol sponzor následne uvádzaný na webovej stránke, udalostiach vytvorených na sociálnych sieťach, billboardoch, plagátoch, moderátorských vstupoch, propozíciách podujatí, výsledkových listinách, mal by možnosť odovzdávať ceny víťazom atď. Je známe, že sponzorované udalosti vyvolávajú väčší záujem médií a dostáva sa im väčšej publicity, čo je

zaujímavé aj z hľadiska zvýšenia povedomia verejnosti s čím úzko súvisí aj zvýšenie početnosti členskej základne.

Získanie povedomia verejnosti a posilnenie postavenia moderného päťboja v spoločnosti sú nosné pre následné vytváranie partnerstiev so školami, ktoré sú v rámci ich možností ochotné vyhradiť priestor pre aktivity zväzu, či venovať pozornosť a vychádzať v ústrety pri vyučovanom procese talentovaným športovcom v súvislosti s ich náročnosťou športovej prípravy a účasťou na rôznych športových podujatiach, kde majú plánovane štarty.

Organizovanie podujatí v disciplínach moderného päťboja, ktoré sú z hľadiska nárokov na materiálne vybavenie a prípravu verejnosti bližšie, sú tiež možnosťou vzbudenia záujmu o moderný päťboj, členstvo v SZMP a získanie sponzorov. Pre zasiahnutie väčšej cieľovej skupiny sa ponúka možnosť organizovať preteky v disciplíne Laser run, ktorá je z pohľadu, či už organizátora, alebo pretekára atraktívna. Preteky v Laser run, individuálne či štafetové, sú skvelou príležitosťou zábavného športového vyžitia pre rodiny s deťmi, študentov základných, stredných a vysokých škôl, alebo v rámci team buildingu aj pre rôzne firmy, z ktorých je predpoklad, že môžu vzísť aj potencionálni sponzori.

Zviditeľňovanie sa prostredníctvom promo akcií, alebo charitatívnych akcií je ďalšou možnosťou dať o sebe ľuďom vedieť a budovať si povedomie, či dobré meno v spoločnosti. Budovanie pozitívneho povedomia sa odráža vo verejne rastúcom uznaní športovej organizácie a tiež je efektívnym prostriedkom k dosiahnutiu cieľov zväzu.

Záver

S rastúcou úrovňou profesionalizácie a komercializácie športu sa jednotlivé športové odvetvia začali čoraz viac zaujímať o problematiku propagácie a marketingu. Zvýšenie povedomia verejnosti a posilnenie postavenia moderného päťboja v spoločnosti sú nevyhnutné pre vytváranie partnerstiev a získavanie sponzorov, ktorých prítomnosť sa rovnako, ako príjem dotácií Ministerstva školstva prostredníctvom štátnej starostlivosti o šport podieľajú na úspešnosti plnenia plánovaných úloh, cieľov a programov v oblasti rozvoja moderného päťboja. Dotácie Ministerstva školstva sa na Slovensku podobne, ako v Maďarsku poskytujú jednotlivým športovým zväzom najmä na základe diváckej atraktivity, početnosti členskej základne a výsledkov z vrcholných podujatí štátnej reprezentácie.

Moderný päťboj v Maďarsku je považovaný za národný šport v ktorom dlhodobo dosahujú výrazné úspechy a získali v ňom množstvo medailí z olympijských hier, majstrovstiev sveta, majstrovstiev Európy, juniorských aj dorasteneckých vrcholných podujatí. Povedomie širokej verejnosti o modernom päťboji v Maďarsku je veľmi vysoké a reprezentantov tohto športu v krajine považujú za národných hrdinov.

Kárman Sándor, ktorý je športovým špecialistom Maďarského zväzu moderného päťboja uviedol, že v roku 2013 tvorilo členskú základňu maďarského moderného päťboja približne 500 členov, v roku 2015 sa zdvojnásobila a v roku 2019 ju tvorí 1500 členov a 30 športových klubov.

Vzhľadom na postavenie moderného v päťboja v Maďarsku v súvislosti s úspechmi, propagáciou a organizáciou vrcholných podujatí, je pre moderný päťboj na Slovensku dôležité vytvoriť si lepšiu štartovú pozíciu z hľadiska povedomia verejnosti, čo sa odrazí vo verejne rastúcom uznaní športovej organizácie.

Členskú základňu SZMP tvorí 10 klubov a celkový počet je 317 členov. Funkcionárov je 41, aktívnych športovcov k 30.6.2017 bolo evidovaných 276, pretekárov do 18 rokov 239 a do 23 rokov 251.

Cieľom tejto práce preto bolo získať odpoveď na otázku, akými spôsobmi sa dá moderný päťboj na Slovensku priblížiť širšej verejnosti a získať väčšiu členskú základňu.

Prostredníctvom rozhovorov s predstaviteľmi Maďarského zväzu moderného päťboja, ktorí boli tvorcami projektu „Podpory rozvoja mládeže“ v rámci študijnej cesty v Budapešti, som sa snažila zistiť tajomstvo úspešného zvyšovania členskej základne moderného päťboja v Maďarsku a pokúsiť sa o uplatnenie niektorých postupov v našich podmienkach.

Zistila som, že dôležitým zdrojom získania financií pre Maďarský zväz moderného päťboja sú sponzori. Má ich aktuálne 19, kým Slovenský zväz moderného päťboja sponzorov prakticky nemá. Bude preto pre SZMP nevyhnutným krokom navrhnuť vypracovanie ponuky sponzorstva. Je všeobecne známe a aj z príkladu Maďarského zväzu moderného päťboja zrejmé, že sponzorované udalosti vyvolávajú väčší záujem médií a dostáva sa im väčšej publicity, čo je zaujímavé aj z hľadiska zvýšenia povedomia verejnosti s čím úzko súvisí aj zvýšenie počtosti členskej základne.

Zasiahnúť väčšiu cieľovú skupinu by SZMP, podobne MÖSZ mohol organizovaním pretekov v disciplíne Laser run, ktorá je z pohľadu organizátora, či pretekára atraktívna, nenáročná na čas, materiál a prípravu. Preteky v Laser run sa pre MÖSZ osvedčili, ako výborná príležitosť zábavného športového vyžitia pre rodiny s deťmi, študentov a firmy v rámci team buildingu. Firmy takto vstupujú do hry aj ako potencionálni sponzori.

Zviditeľňovanie sa prostredníctvom promo akcií, alebo charitatívnych akcií robí MÖSZ už roky aj za účasti úspešných reprezentantov. Pre SZMP je tiež možnosťou dať o sebe ľuďom vedieť, nakoľko budovanie pozitívneho povedomia o športovom odvetví sa odráža vo verejne rastúcom uznaní a je efektívnym prostriedkom k dosiahnutiu cieľov zväzu.

Spomenuté stratégie sú len odrazovým mostíkom pred ďalšími krokmi, ktorými SZMP bude potrebovať naviazať na cestu k vytýčeným cieľom. Moderný päťboj nikdy nebol masovou záležitosťou, avšak snahou vedenia SZMP v najbližšom období bude priblížiť ho širšej verejnosti, so zámerom zvýšenia popularity a členskej základne, lebo je to jeden zo športov, ktorý komplexne rozvíja osobnosť po fyzickej a mentálnej stránke a prináša množstvo neopakovateľných zážitkov, ktoré sa dajú zúročiť v reálnom živote. Príáním SZMP je, aby takéto malé komplexné športy nevymizli zo športovej mapy a naďalej naplňali úmysly ich významných zakladateľov.

Zoznam citácií

1. BERTOLLO, M. 2009. Mental preparation strategies of elite modern pentathletes. In: Psychology of sport and exercise. 2009. č. 10, str. 244-254.
2. ČÁSLAVOVÁ, E. 2009. Management a marketing sportu. Praha: Olympia, a. s., 2009. 228 s. ISBN 978-80-7376-150-9.
3. FORET, M. 2012. Marketing pro začátečníky. Brno: Edika, 2012. 192 s. ISBN 978-80-266-0006-0.
4. HOBZA, V., REKTORČÍK, J. 2006. Základy ekonomie sportu. Praha: Ekopress s.r.o. 191 s. ISBN: 8086929043.
5. KASPER, H., HELSDINGEN, P., VRIES, W. 2000: Service Marketing Management. New York: John Wiley & Sons, 76 s. ISBN 0-471-98490-6.
6. KOTLER, P., ARMSTRONG, G. 2007. Marketing. Praha: Grada publishing, 2007, s. 186, 856 s. ISBN 80-247-0513-3.
7. KOZOVSKÁ, M., BAŠKOVÁ, R. 2013. Zásady vedeckej práce: modul kvalitatívnej metódy výskumu. 1. vyd. Technická univerzita Košice, 2013. s. 9.
8. KRŠŇÁKOVÁ, L. 2013. Vplyv dlhoročnej športovej prípravy v modernom päťboji na formovanie osobnostných charakteristík športovcov. Dizertačná práca. 2013. 116 s.
9. MULLIN, J. B., HARDY, S., SUTTON, A., W. 2007. Sport marketing. 3. vyd. Stanningley, UK : Human Kinetics, 2003. 539 s. ISBN 978-0-7360-6052-3.

Príloha 1

Maďarské známky s vyobrazením moderného päťboja

